

Aluehallitus 24.8.2026 § 162

§ 162

**Oikaisuvaatimuksen käsittely koskien aluehallituksen 15.6.2026
§ 125 päätöstä liikkumisen tuen matkabudjetin palvelusetelin
käyttöönnotosta**

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Hokkanen Timo
Ojaniemi Pasi

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen seuraavin
perustein:

Valituksenalainen päätös täyttää perustuslain (731/1999) 6
§:n, yhdenvertaisuuslain (1325/2014) sekä YK:n
vammaissopimuksen vaatimukset. Kuljetuspalvelut ja
liikkumisen tuki turvataan kaikille oikeutetuille vammaisille
henkilöille. Uusi palvelusetelimalli vahvistaa asiakkaiden
tosiasiallista itsemääräämisoikeutta ja valinnanvapautta.
Palvelujen yhdenvertainen saatavuus turvataan säilyttämällä
perinteinen keskitetty kuljetuspalvelu rinnalla. Hyvinvointialue
ei ole liikkumisen tuen matkabudjetin palvelusetelin
valmistelussa laiminlyönyt lakisääteistä velvollisuuttaan kuulla
vammaisneuvostoa asian valmistelussa.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, joiden
perusteella oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä olisi
syytä muuttaa tai kumota. Päätös on syntynyt oikeassa
järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa
eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Oikaisuvaatimus

██████████ (oikaisuvaatimuksen tekijä) on tehnyt lain hyvinvointialueesta (611/2021, jäljempänä hyvinvointialuelaki) mukaisen oikaisuvaatimuksen aluehallituksen päätöksestä 15.6.2026 § 125 koskien liikkumisen tuen matkabudjetin palvelusetelin käyttöönottoa.

Hyvinvointialuelain 139 §:n 1 momentin mukaan aluehallituksen alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa vaatia siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään 2 momentin mukaan aluehallituksen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle.

Oikaisuvaatimuksen saa hyvinvointialuelain 142 §:n 1 momentin mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä hyvinvointialuelain 143 §:n mukaan 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on saapunut Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kirjaamoon 2.7.2026.

Oikaisuvaatimus on saapunut säädetyssä määräajassa. Oikaisuvaatimuksen tekijä on hyvinvointialueen jäsen.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt vaatimukset ja perusteet

Oikaisuvaatimuksen tekijä on vaatinut, että aluehallitus oikaisee päätöksen 15.6.2026 § 125 tai palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan vammaisneuvoston lausunnossa 2.6.2026 nostetaan esiin keskeisiä kysymyksiä, joihin päätöksessä ei anneta riittäviä vastauksia. Tällaisia kysymyksiä ovat esimerkiksi matkabudjetin riittävyyden varmistaminen, omavastuun määrittely, lisämaksut, toimintatapa sovelluksen häiriötilanteissa, puhelinasioinnin järjestäminen ja järjestämismallin vaihtaminen.

Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan päätöksen valmistelu on ollut puutteellista eikä päätöksessä ole riittävästi arvioitu sen vaikutuksia asiakkaiden yhdenvertaisuuteen, oikeusturvaan, palvelujen saavutettavuuteen eikä tosiasiallisiin mahdollisuuksiin käyttää liikkumisen tukea.

Hyvinvointialueen kanta oikaisuvaatimukseen

Liikkumisen tuen palveluja kehitetään jatkuvan kehittämisen periaatteiden mukaisesti, ja useita kehittämistoimenpiteitä edistetään parhaillaan prioriteettien mukaisesti

kuljetuspalvelutyöryhmässä sekä palveluntuottajayhteistyössä. Matkabudjettimalli on osa tätä kokonaiskehittämistä, ja sen jatkovalmistelussa määritellään yksityiskohtaisesti sovelluksen, välitysoperaattorin sekä palveluntuottajien keskeiset toimintaperiaatteet. Samassa yhteydessä kuvataan tarvittavat varautumisjärjestelmät, mahdolliset häiriötilannemenettelyt sekä asiakkaille, henkilöstölle ja palveluntuottajille suunnatut soveltamis- ja toimintaohjeet hyvinvointialueen vakiintuneiden projektimallien mukaisesti.

Palvelusetelimallin lisäksi valinnanvapautta tullaan lisäämään matkabudjetin avustuspohjaisella mallilla. Malli on aktiivisessa kehittämisvaiheessa. Matkabudjetin avustuspohjaisen mallin kehittämisessä hyödynnetään pilotista saatuja kokemuksia, ja sen tarkempi käyttöönottoaikataulu vahvistetaan myöhemmin valmistelun edetessä.

Vammaisneuvoston esiin nostamat näkökohdat on otettu huomioon palvelusetelimallin jatkovalmistelussa ja toimintaohjeiden täsmentämisessä. Sähköisen asioinnin ohella palveluun sisältyy aina turvattu puhelinasiointimahdollisuus niille asiakkaille, jotka eivät voi käyttää digitaalisia sovelluksia tai sovelluksessa ilmetessä häiriöitä. Lisämaksut (esim. avustamis- ja porrasvetolisät) sekä palveluntuottajien hinnoitteluraamit määritellään palveluntuottajien sääntökirjassa ja toimintaohjeessa ennen palvelun tuotantokäyttöä. Kehittämistyön jatkaminen käyttöönoton rinnalla on vakiintunut käytäntö, jolla varmistetaan järjestelmän joustava mukauttaminen käytännön kokemusten pohjalta. Asiakkaan matkabudjetin arvo lasketaan asiakkaan palvelutarpeen ja päätöksenteon yhteydessä. Palvelutarpeen arvioinnissa otetaan huomioon asiakkaan kyvykkyys hallita matkabudjettia

Kukkaromallin pilottia on hyödynnetty toimintamallin rakentamisessa. Parannuksena pilotoituun kukkaromalliin, uudessa mallissa tulee olemaan parempi kuljetusten saatavuus koko Suomen alueella.

Palvelusetelin arvo on mitoitettu kattamaan keskimääräiset matkakustannukset. Kaikki hyvinvointialueen asettamat laatu- ja sääntökirjaehdot täyttävät palveluntuottajat voivat hakeutua palvelusetelituottajiksi, mikä lisää kilpailua ja tarjontaa. Mikäli markkinahinnoissa tapahtuu yleisiä ja pysyviä muutoksia, hyvinvointialueella on valmius ja toimivalta tarkistaa palvelusetelin arvoa.

Palvelusetelimallissa omavastuu laskutetaan ja määritellään kuten keskitetyssä kuljetuspalvelussa asiakkaan osalta, eli hyvinvointialue laskuttaa asiakkaan omavastuun per kuljetus jälkikäteen. Mikäli asiakas käyttää

palvelusetelipalveluntuottajan palveluja, ei muilta mukana matkustavilta peritä erillistä omavastuuta. Omavastuu on kiinteä hyvinvointialueen järjestämissä kuljetuksissa, eikä edellytä siten taksamittarin käyttöä.

Aluehallituksen päätös 15.6.2026 § 125 koskee nimenomaisesti palvelusetelimallin käyttöönottoa liikkumisen tuen täydentävänä järjestämistapana. Keskitetyn kuljetuspalvelun toiminta, laadunvalvonta ja sopimushallinta ovat erillisen järjestämis- ja hankintaprosessin piirissä, eikä palvelusetelipäätöksen yhteydessä ollut oikeudellista tai tarkoituksenmukaisuusperustetta arvioida uudelleen koko keskitettyä kuljetuspalvelujärjestelmää. Palvelusetelimalli tarjoaa asiakkaille vaihtoehdon, ja sen n. 10 %:n aloitusarvio perustuu vaiheittaiseen käyttöönottoon. Asiakkaalla säilyy täysi oikeus valita keskitetty kuljetuspalvelu, jos se sopii paremmin hänen tarpeisiinsa.

Valmistelussa on täytetty hallintolain (434/2003) mukainen selvittämis- ja perusteluvollisuus. Päätös lisää asiakkaiden valinnanvapautta ja itsemääräämisoikeutta vaarantamatta kenenkään lakisääteistä oikeutta liikkumisen tukeen.

Toimivalta

Hyvinvointialuelain 139 §:n mukaan oikaisuvaatimus tehdään aluehallituksen ja lautakunnan sekä niiden jaoston alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle.

Liitteet

Oheismateriaali

- Hyvinvointialueen jäsenen oikaisuvaatimus koskien aluehallituksen 15.6.2026 § 125 päätöstä liikkumisen tuen matkabudjetin palvelusetelin käyttöönotosta EI JULKINEN
- Aluehallituksen 15.6.2026 § 125 päätös liikkumisen tuen matkabudjetin palvelusetelin käyttöönottamisesta

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Asianosainen, palvelualuejohtaja, palvelulinjaohaja, logistiikkapalvelujen päällikkö

Päätöshistoria